

CENTRALE BANKEN

missen daadkracht bij inflatiebestrijding

Tot wel tien keer, dit en volgend jaar. Zo vaak zal de Federal Reserve (Fed) naar verwachting de officiële rente verhogen. De Amerikaanse centrale bank moet onder voorzitter Jerome Powell werk maken van het bestrijden van de inflatie. **De reeks renteverhogingen die daarvoor zou moeten zorgen, is echter beslist geen zekerheid.**

Navigeren aan de hand van de sterren is zo oud als het zeevaren zelf. Op het noordelijk halfrond was de Poolster hét baken voor ontdekkingsreizigers, zoals Christoffel Columbus en Willem Barentsz. Die ster is niet alleen een van de meest zichtbare, maar beweegt ook nauwelijks en is dus altijd op dezelfde plek aan de hemel te vinden.

Centrale bankiers gebruiken hun eigen sterren om de juiste koers te bepalen in de economie. De Poolster van de centrale banken heet r^* , wat staat voor de neutrale reële rente. Dat is het renteniveau waarbij het monetair beleid de economie en de inflatie stimuleert noch afremt. Bij deze rente is er voldoende economische groei, zonder dat de economie oververhit raakt. De centrale bank gebruikt de neutrale rente als meetlat om te bepalen in hoeverre de economie en inflatie worden aangejaagd.

Daarnaast is er de reële beleidsrente van een centrale bank. Dat is het officiële rentetarief dat het nieuws haalt – nu bijvoorbeeld nul procent in de

eurozone – verminderd met de inflatie. Ligt de reële beleidsrente van een centrale bank onder de neutrale rente, dan krijgt inflatie wind in de rug. Is de beleidsrente hoger, dan wordt deze juist afgeremd.

SCHATTINGEN

In tegenstelling tot de Poolster, is de neutrale rente niet zichtbaar én verandert die door de tijd heen. Dat is lastig navigeren, vandaar dat economen allerlei methodes ontwikkeld hebben om deze te schatten. Volgens de meest gangbare schattingen ligt dat evenwichtsrenteniveau in de eurozone ongeveer op 0,3 procent, en in de VS ongeveer op 0,6 procent.

Onlangs verhoogde de Fed de officiële rente met een kwart procentpunt naar de bandbreedte 0,25 tot 0,5 procent. Het is de eerste renteverhoging sinds 2018 én het startschot voor een serie verdere verhogingen. Dit jaar komt het rentecomité nog zes keer bij elkaar, en het ziet er naar uit dat de centrale bank na elke vergadering zal melden dat de rente verder omhooggaat. In 2023

DE NEUTRALE RENTE IS NIET ZICHTBAAR EN VERANDERT DOOR DE TIJD HEEN

zou de rente nog eens drie keer opgetrokken worden. Daarmee zou het belangrijkste rentetarief in de wereld eind dit jaar op zo'n 2 procent kunnen liggen, en eind volgend jaar op 2,75 procent. De kans bestaat dat de ECB vanwege de hoge inflatie in de eurozone eind dit jaar de Fed volgt en de rente één of twee keer verhoogt, van nul procent naar 0,25 procent of wellicht 0,5 procent.

INFLATIE

In de VS bedraagt de inflatie 8,5 procent. De Fed houdt er rekening mee dat de inflatie de komende maanden verder zal klimmen, door de oorlog in